

Kjell Haakedal
Litleåsveien 30
5132 Nyborg

27.06.2019

Solund kommunestyre
v/ Ordfører Gunn Åmdal Mongstad
6924 Hardbakke

Klage på administrasjonssjefens saksfremlegg til kommunestyremøtet 20.06.2019, ArkivsakID 19/370

Det klages herved på saksfremlegget som kan føre til at kommunestyret stadfester at NGIR har myndighet til å omgjøre tidligere kommunalt vedtak om fritak fra renovasjonsgebyr.

Da administrasjonen er underordnet kommunestyret kommer § 28 i forvaltningsloven (FVL) til anvendelse, og derfor er kommunestyret rette klageinstans. Klage på selve vedtaket vil om nødvendig, stiles til Fylkesmannen.

Før jeg går inn på de konkrete feilene i saksfremlegget, vil jeg formidle at Kommunal- og regionaldepartementet i brev av 18.01.2013 til Sivilombudsmannen presiserte at det ikke var rettslig grunnlag for at styret eller representantskapet i et interkommunalt selskap er klageorgan for enkeltvedtak fattet av selskapet. Departementet anfører at på tross av at styret er overordnet daglig leder, er det et nært tilknytningsforhold mellom disse. De anfører at styret også har andre oppgaver enn klagebehandling.

Det er innlysende, noe Departementet også påpeker, at det bør opprettes særskilte interkommunale klagenemnder for å behandle klager over enkeltvedtak truffet av interkommunale selskaper. Alternativt må klagesaker behandles av kommunestyret eller en særskilt klagenemnd i den kommunen som måtte ha fattet vedtaket dersom renovasjonen ikke hadde vært organisert gjennom et interkommunalt samarbeid, ref. § 28 i FVL.

I 1998 vedtok kommunestyret at grunneiere kunne søke om fritak for renovasjonsavgift, ref. k-sak 03/98. Rådmannen fikk fullmakt til behandle søknadene. Kriteriet for fritak var lang vei til bosskontainer. Dette var i tråd med daværende "Føresegner for innsamling av forbruksavfall for Solund kommune".

Vedtaket i 03/98 er et gyldig vedtak og må oppheves av kommunestyret eller et overordnet organ før nytt vedtak fattes, ref. § 35 i FVL.

Det hevdes i saksfremlegget at "mange eigendomar ikke var med i renovasjonsordninga". Dette er en feiloppfatning som må avklares. Selv om det er gitt fritak for avgift, er alle husstander med i

ordningen, ref. § 3 i Forskrift for innsamling av forbruksmateriell for Solund m.fl. Alle må forholde seg til forurensningsloven og ordningen er nedfelt i gjeldende forskrift, også NGIR må forholde seg til dette.

Det er på det rene at ingenting har endret seg fra 1998 frem til idag. Vi på øyene må fortsatt frakte bosset vårt selv frem til oppsamlingsplass. Dette er tidskrevende og vesentlig dyrere enn gebyret og var selvsagt grunnen til fritaket i 1998.

I 2003 vedtok kommunestyret å overføre en rekke oppgaver til NGIR, inklusiv behandling av klagesaker. De spesifiserte at styret i NGIR ble klageorgan. Dette er ifølge departementet juridisk betenkelig, men likevel kan det være hensiktsmessig i trivielle klager som mangel på bosspann eller boss som ikke blir hentet. Men dette gjelder en vesentlig større sak som klart berører lokaldemokratiet.

Kommunestyret (de folkevalgte) har i realiteten overlatt til NGIR å bestemme de geografiske grensene for hvor et fritak for renovasjonsavgift oppstår. De har ikke tatt hensyn til blant avstand til oppsamlingsplass og de har trolig ikke vurdert fritaksordningen fra 1998. Jeg vil påstå at flere som har fått fritak har kortere vei enn de øvrige som ikke har fått fritak. For å verifisere dette har jeg bedt administrasjonssjefen om en liste over alle som har fått fritak, med han svarer meg ikke. Dette er i seg selv et brudd på FVL §18.

I administrasjonssjefens fremlegg til vedtak går det frem at NGIR har myndighet til å omgjøre Solund kommune sine tidligere vedtak om fritak fra renovasjonsgebyr. Dette begrunnes med at NGIR sendte ut et varsel med krav om renovasjonsgebyr for 2018 i mars 2018. Dette fordi flere eiendommer som hadde fritak var gebyrpliktige etter gjeldende forskrifter.

Det er feil at alle eiendommer som hadde fritak fra 1998 er gebyrpliktige. I gjeldende forskrift heter det i §12 at det er kommunen som vedtar gebyrpraksis. Jeg kan ikke se at NGIR har fått myndighet til å utføre denne praksisen, ref. k-sak 003/06. Derimot kan kommunen differensiere gebyrsatsene, noe som ble gjort i form av fritak i 1998.

Brevet fra NGIR datert 28.03.2018 kan umulig oppfattes som nytt vedtak som opphever vedtaket fra 1998. Det inneholder en rekke feil, og går på tvers av vedlegget til brevet: "Retningslinjer for handsaming av søknader om dispensasjon/frifak frå ordinær renovasjonsordning".

Brevet starter med at NGIR har funnet eiendommer som ikke er knyttet til renovasjonsordningen. Dette er feil, da alle eiendommer er tilknyttet ordningen. Derimot er det NGIR som har forsømt seg da de ikke følger gjeldende forskrifter på sentrale punkter.

I brevet påstås det videre at i 2013 ble reglene skjerpet inn slik at tilkomst med båt ikke gir grunn til fritak. De henviser her til vedlagte retningslinjer.

Vedlagte retningslinjer er rettet mot NGIR sin administrasjon, og ikke til abonnentene. Dette gir derfor ingen signaler om at brevet er underlag for oppheving av et kommunestyrevedtak.

Vedlagte retningslinjer er delt mellom boliger og hytter. Under pkt. a for boliger står det at for boliger med lengre veiavstand enn 300 m til kjørevei kan man søke om å levere avfallet i sekk istedenfor dunker. For de som må nytte båt (under punkt b) gjelder samme retningslinjer som i punkt a. Det står overhodet ingenting om at tilkomst med båt ikke lenger gir grunnlag for fritak.

Under punktet for hytter kan jeg heller ikke lese at båttransport gir grunnlag for å oppheve vedtaket om gebyrfritak fra 1998. Her står det at hytter som ligger over 3 km fra bilvei kan søke NGIR om

fritak frå renovasjonsordningen og gebyrplikta. Dette er i utgangspunktet feil da hytter også er innlemmet i obligatorisk renovasjonsordning.

Følgende instruks til administrasjonen er vidare: Fritak kan bare gis dersom situasjonen er slik at kunden ventelig må gå mer enn 3 km. Her er det påhengt en note som forklarer at det ikke skal gis fritak på bakgrunn av at det er mer enn 3 km til bilvei, dersom det er mulighet til å nytte båt mellom hytte og bilvei.

Dette må tolkes slik at de hyttene som ligger slik til at det er lettere å føre bosset med båt enn å gå til oppsamlingsplass, ikke skal få fritak. Denne regelen forstår jeg, men å knytte denne opp mot eiendommene som er veiløse og som har mye lenger enn 3 km å frakte bosset virker meget søkt. Meningen med noten må være at ingen hytteeiere kan benytte avstanden over land som kriterie for fritak, når de på en lettere måte kan bruke båt.

I fremlegget under avsnittet " Kan tidligere vedtak sjåast på som gyldig oppheva gjennom NGIR sin varslings?" hevdes det at feilen ved å ikke følge "utprega formreglar" ikke i seg selv gjør vedtaket ugyldig, og at brudd påforvaltningsloven § 27 ved ikke formeldt varsle parten om vedtaket eller retten til å klage neppe kan ha betydning for vedtakets innhold og vil således ikke føre til at vedtaket er ugyldig.

I følge § 27 i FVL skal det forvaltningsorganet som har truffet vedtaket sørge for at partene underrettes om vedtaket så snart som mulig. Selv om NGIR ikke er et forvaltningsorgan, må de, dersom myndigheten gitt av Solund kommune er gyldig, følge forvaltningslovens bestemmelser.

Dette innebærer at kapittel IV og V i FVL må følges. Derav følger at før et vedtak fattes, må det gies forhåndsvarsel, ref. § 16, saken må være tilstrekkelig opplyst, ref. § 17, enkeltvedtaket skal være skriftlig, ref. § 23 og vedtaket skal begrunnes. I underretningen om vedtaket, ref. § 27, skal det blant annet gis opplysning om klageadgang, klagefrist, klageinstans og fremgangsmåte ved klage.

Da ingen av disse betingelsene er oppfylt, er det såkalte vedtaket hos NGIR ugyldig.

Under avsnittet "Vurdering" er påstanden til administrasjonen følgende: "Som saksutgreinga visar har Solund kommunestyre overført oppgaver og mynde til NGIR. Administrasjonen meiner at dette inkluderer å omgjøre Solund kommune sine tidligere vedtak. NGIR har ikkje gjort eit formelt vedtak der dei opphever tidligere vedtak, men NGIR sendte ut varsel til eigendomane om krav om betaling". I fremlegget vises det til § 41 i FVL og vurderes i fremlegget som en akseptabel løsning.

§41 i FVL omhandler virkningen av feil i behandlingsmåten og et vedtak kan kun være gyldig når det er grunn til at feilen ikke kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold.

Feilen ved ikke å oppheve tidligere vedtak etter forvaltningslovens bestemmelser virker selvfølgelig inn på vedtakets innhold. De involverte parter fikk derved ikke anledning til å uttale seg om de omfattende endringene som vedtaket innebærer. Å bruke §41 er i denne sammenhengen meningsløst.

Solund har ikke en renovasjonsordning som dekker hele kommunen. Foruten de øyene som har veiforbindelse, er det bare noen få husstander på øyer i Nord Solund som har fast oppsamlingsplass. Det fremgår av fritaksordningen vedtatt i 1998 at dette innrømmes av kommunen.

I følge forurensingsloven § 30 som er nærmere forklart i rundskriv T5/98, plikter kommunen i utgangspunktet å opprette en innsamlingsordning for hele kommunen, men kan i forskriften unnta områder utenfor tettbebyggd strøk. Videre kan kommunen etter søknad unnta bestemte eiendommer fra den kommunale innsamlingen.

Fordi renovasjonsordningen ikke er fullt utbygd, må flere innbyggere, for å tilfredstille kravene som stilles i forurensingsloven, frakte bosset selv. Det er da innlysende at dette må kompenseres for å få en noenlunde likefordeling av utgiftene for alle innbyggere i Solund. Ordningen fra 1998 ivaretok dette på en god måte.

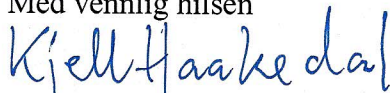
Dersom ordningen som det er lagt opp til nå blir vedtatt, vil dette bli en forskjellsbehandling som Solund kommune ikke burde være bekjent av. Dessuten krever dette en vesentlig endring av gjeldende forskrifter for innsamling av forbruksavfall. Et eksempel er §8 som totalt må revideres.

De folkevalgte i Solund har gitt slipp en vesentlig bestemmelsesrett når de lar NGIR dele Solund opp i flere geografiske soner (vest for Straumsfjorden, Gåsvær, deler av Nord Solund, Lågøy, Oddekalv, Indrøy og Storøy). Dette fører igjen til en ekstra, men skjult skatt for flere innbyggere.

Dette er et opplegg som svekker lokaldemokratiet.

Dersom vedtaket fra kommunestyremøtet 20.06.2019 er i tråd med fremlegget fra administrasjonssjefen, bør kommunestyret omgjøre vedtaket snarest, det vises her til § 35 i FVL.

Med vennlig hilsen

Kjell Haakedal